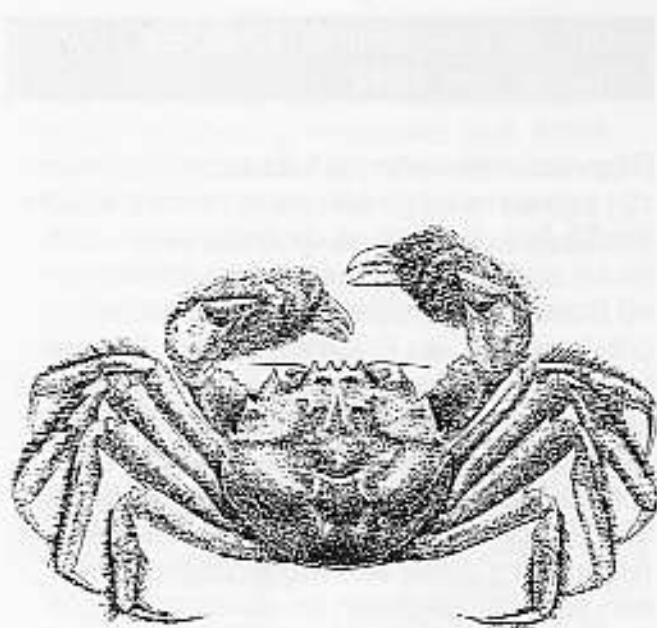


(*Larus hyperboreus*) uit Europaort (van Swelm & Kompanje). Uit de weekdieren-groep: een aantal landslakken (*Helix aspersa*) uit San Diego, USA (Kompanje); het slakje *Pomatias rivulare* uit Artvin, Turkije (Mulder) en van de zoetwaterschelp *Corbicula fluminalis/fluminea* kregen we nu ook een paar doubletten binnen van de monding van de Leuvehaven, hoek Boompjes/Willemsplein, Rotterdam-centrum (Reumer). Henk Menkhorst bracht uit zijn eigen verzameling 14 soorten landslakken (> 350 exx.) in de NMR-collectie. Deze schenking betreft slakjes uit Frankrijk, Spanje, Italië, Griekenland, Tunesië en het Kralingebos.

geleedpotigen

Wat rest zijn de geleedpotigen. Een leuke stads-aanwinst is een Chinese Wolhandkrab (*Eriocheir sinensis*) uit de Oude Haven, Rotterdam (Moeliker). Een aantal keversoorten kwam uit San Diego, USA (Kompanje) en Borssele, Zeeland (de Vries). De vlinder-collectie werd uitgebreid met 550 West-Europese exemplaren uit de collectie H.A. Coene en met drie *Delias*-soorten uit India en Australië (de Vries). Tenslotte twee lavastenen uit de krater van de Etna, Sicilië (Biesheuvel). Met dank aan alle schenkers.

Kees Moeliker



Chinese Wolhandkrab (*Eriocheir sinensis*); illustratie uit het boek *De Krabben van Nederland en België* door J.P.H.M. Adema (f 48,50 in de museumwinkel)



kortjakje

Wie Rotterdam zegt, zegt hoogbouw. Naast havens, drie straten in het Monopoly-spel en een stadion raakt Rotterdam steeds bekender door de wolkenkrabbers. Het spiegelende hoofdkantoor van een verzekeringsmaatschappij naast het Centraal Station spant de kroon. Het is een grote glazen vitrine, waarin de werknemers luchtdicht verpakt hun bezigheden verrichten. Over die luchtdichte verpakking wilde ik het hebben: die raakt namelijk uit de tijd. Ga maar kijken, de allemieuwste kantoorkolossen van GEB, GAK, Blaak 333 hebben raampjes die open kunnen. Niet te ver natuurlijk (om te voorkomen dat men naar beneden springt), maar toch voldoende om de frisse lentelucht door de kantoren te laten waaien. Verkeersgeluiden, maar ook het gekoer van duiven en het gekrijs van meeuwen dringen weer door en zullen het zachte gezoem van de computers en de airco overstemmen. Natuurlijk wordt zo'n ingrijpende architectonische verandering niet zomaar doorgevoerd. Schamieren en raamuitzetters kosten geld en dat moet worden afgewogen. Gebouwen die helemaal dicht zitten zijn ziek, heeft men geconstateerd. Ze lijden aan het "sick building syndrome". Als gevolg daarvan hebben de mensen die er werken vaker last van slijmvlies, ogen, loopneuzen, hoofdpijn en algehele malaise. Het arbeidsverzuim is hoger dan elders. De oorzaak is de airco. Die blaast lucht door het gebouw die niet helemaal fris is: er zitten stofdeeltjes in, en schimmelsporen, en een suboptimale luchtvochtigheid. Als gevolg daarvan ontstaan vaak zeer vage klachten zoals hierboven genoemd. Uiteraard zijn CARA-patiënten hier met name gevoelig voor. Er zit ook een psychische kant aan: omdat voor een optimaal functioneren van de airco de ramen dicht moeten blijven, krijgen mensen een onbehaaglijk gevoel van opgeslotenheid. U kent vast het liedje van Kortjakje wel: "altijd is Kortjakje ziek, midden in de week maar 's zondags niet". Kortjakje werkte dus ook in een "sick building", aldus de constatering van de Utrechts/Eindhovense hoogleraar van Bronswijk, die al jaren het binnenmilieu bestudeert. Op zondag zat Kortjakje in de kerk, waarvan het plafond hoog zit en de deur open staat: kerken zijn geen sick buildings. Het is dus vaak mis met het binnenmilieu in de werkomgeving, en waar kunnen we beter met milieuzorg beginnen dan met ons eigen binnenmilieu? Vandaar de nieuwe ontwikkeling om bij nieuwbouw (GEB, GAK) of verbouw (Blaak 333) de ramen open te zetten. De prijs van de schamieren wordt terugverdiend in een lager arbeidsverzuim, en het weer kunnen horen van de koolmezen is al sowieso onbetaalbaar.

Jelle W F Reumer